

Kraków dnia 31 Grudnia 1882 r.

DJABEL

ROK 14.

N°. 24.

Wychodzi dwa razy na miesiąc. — Administracya w głównym Rynku Nr. 30. — Rękopismów nie zwraca się, ale bywają niszczone.
Przedpłata kwartalna: w Krakowie 1 złr., z przesyłką pocztową 1 złr. 15 c., w Niemczech 2 marki.
Prenumeratę listy i artykuły należy nadsyłać do handlu R. Ludwińskiego, Gł. Rynek Nr. 30 (pod adresem: Redakcja „Djabła“.
W umieszczaniu ogłoszeń pośredniczy: G. L. Daube et Comp. Central Annoncen Expedition Frankfurt a M.
Numer pojedynczy 20 ct.

Gdyby to dawniej!

Gdyby to dawniej... wziąłbym lutnię w rękę,
I pełną życzeń wygrał wam piosenkę
O Nowym Roku — i wmawiał sam w siebie,
Że nam być zacnie, jak wybranym w niebie.

Gdyby to dawniej... szedłbym sercem radem
Po całej Polsce, mar anioła śladem,
I w każdy kącik złą dolą dotknięty,
Niósł dobre wróżby o Tej naszej świętej.

Gdyby to dawniej... ach! czuję łzę w oku...
Czemu nie mogę przy tym Nowym Roku
Wyjąć coś z serca — co serca porusza?
Czemu goryczą przesiąknięta dusza?

Czemu nie widzę kędy spojrzę ino,
Tych bożych myśli co w narodach płyną,
Jako strumienie potęgi wszechwiecznej,
Czyniące żywot — wśród śmierci — bezpieczny?

Czemu gdzie spojrzę, widzę pełen bólu,
Miast zboża kłosa bujnego kąkolu?
Czemu miast dawnych lwów w ojczyźnie naszej,
Tyle robactwa, co łęgiem swym straszy?

Trzody moskiewskiej duch, czemu się wdziera
Coraz gwałtowniej i kwiaty pożera?
Czemu w złe drogi młódź mknie najhaniańniej,
Jakby już Polsce nie byli potrzebni?

Czemu?... bo gaśnie enót ognisko stare.
Miłość ojczyzny i w żywot jej wiare,
Wodze wstecznicstwa gdzie zgasić zdołali,
Tam dziś nihilizm — lub miłość moskali.

Burza pioruny nad światem gromadzi,
Siła niszczenia gmach stary rozsadzi,
A przyszłe słońce tylko świecić będzie
Tym, co się oprą owej sile w pędzie.

A my czem oprzeć zdołamy się w domu
Pełnym niesnasek? Nieczująca sromu
Nieżgody, z której Pan Bóg nie rozgrzesza,
Czem opór stawi egoistów rzesza?

O! duchu Polski! ja w twą przyszłość wierzę.
Nie zapanuje nad skrå bożą — zwierzę,
Więc w dniu dzisiejszym życzę tylko tobie:
Abyś zbłąkanych odzyskał na dobie.

Djabel.

WOJNA CZY POKÓJ?

artykuł wstępny „Djabła“.

„Nowa Reforma“ zatrąbiła wojenną pobudkę. „Czas“ z okazji, że z zasady musi mieć odmienne zapatrywania od „Nowej Reformy“ ogłasza światu pokój i wraz z opłatkiem słowem miłości (sic) przesłał swym „prenumeratorom“ i nie „prenumeratorom“ z wyjątkiem rozumie się „Nowej Reformy“ i „Djabła“ zapewnienie, że Rosja nie ośmieli się wydać wojny bez poprzedniego zawiadomienia „Czasu“ i należytego porozumienia się z nim w tym względzie. Wiadomość ta jakkolwiek nie powiększyła o ile nam wiadomo liczby „prenumeratorów“ „Czasu“, wpłynęła jednak bardzo uspokajająco na umysły krakowian i wprawiła ich w stan jak powiada **polityk nerwowy** post coitum. Są jednak pewne dane, które podają w wątpliwość te uspokajające zapewnienia „Czasu“ i wskazują na prawdopodobieństwo wojny. Jednym z najwyraźniejszych znaków wojennych jest otwarcie nowego arsenału w Krzysztoforach do nabijania żołądków różnemi delikatesami. Ponieważ dotychczasowe arsenały u Hawelki, Wentzla, Fuchsa i t. d. zupełnie wystarczały żołądkowym potrzebom bojowników krakowskich — pan Mika więc otwierając swój arsenał uczynić to musiał ze świadomością, że wkrótce liczba żołądków konsumujących nieprzyjaciela powiększy się w Krakowie armią bojową. To jest dla nas nieomylnym znakiem wojny i dla tego choćby nas szanowny „Czas“ posądził, że niepokoiimy Krakowian dla zyskania sensacyjnych wiadomości o liczbie „prenumeratorów“, powtarzamy, że wierzymy nie tylko w możliwość ale i w bliskość wojny. Dziś przy ułatwieniu komunikacji sytuacja szybciej od postanowień dra Czerwińskiego zmienić się może, a więc caveant consules jak mówią w kuryerach warszawskich. Zwłaszcza że pierwsze strzały na linii bojowej już się odezwały. — Prusacy przypuścili szarżę do rubli rosyjskich i po tych strzałach ruble pospadały. W carstwie zmieniono umundurowanie niektórych pułków, innych powieszano guziki nowe. Wszystkie te przemiany świadczą o nieuchronnej wojnie, albowiem i przed krymską kampanją podobnym przeobrażeniem ulegały niezwykłe armje cara Mikołaja.

W obec tak groźnego położenia rzeczy, nie możemy pozostawać bezczynni — to też zapanował tutaj niezwykle ruch przed świętami i dotąd panuje. Marsowaty brzęk szklanek, ogniste spojrzenia naszych strażaków, akcyzniczy w płaszczach pod brody zapiętych i w polowych butach — więc widocznie już do wymarszu przygotowani, wychodząca na świat równocześnie z Nowym Rokiem „Zukunft polska“ pod sztandarem doktora, więc członek Stowarzyszenia wierzącego w błogostawioną działalność „czerwonego krzyża“ zalepiającego szyby niektórych aptek i handlów, wszy-

stko to budzi w nas nadzieję, że wojna nie zastanie Krakowa nie przygotowanym.

NIEWINNI.

Rząd moskiewski się zbroi,
Bo się Austrii boi —
A więc musi być czynny;
Ale sam jest niewinny!

Austrjak też jest zbrojny
W przewidywaniu wojny,
Którą gotuje inny;
Ale sam jest niewinny.

„Gdyby nie ta Francja
Nie zbroiłbym się i ja,
Wciąż nam stoi nad karkiem“
Mówi Moltke z Bismarkiem.

Francja o odporze
Tylko myśleć dziś może —
I na przypadek wszelki
Ostrzy swoje szabelki.

Anglja z przezorności
Na ewentalności
Gotuje flotę zwinną;
Lecz temu nie jest winną.

Inni znowu królowie
Muszą mieć pogotowie,
I choć nie cierpią wojny
Każdy musi być zbrojny.

A że wojskom jest trzeba
Broni, mundur, chleba,
Więc na wszelkie przypadki,
Podnoszą wszystkie podatki.

ROK 1883.

Dzisiejszej nocy pociągiem pospiesznym przybył do naszego miasta **Nowy Rok** zapowiedziany przez kalendarze. W dworek kolei witali go najprzód dygnitarze miejscowi — potem stróż nocni — następnie inne stany. — Wszyscy ubiegali się na wyścigi w przyjęciu dostojnego gościa. — Nie szczędzono pochlebnych mówek i toastów — ze wszęch stron polecano się względem nowego władcy, który ze swojej strony nie szczędził obietnic — szafował niemi obficie niż nie jeden Prezydent miasta, lub dziennikarz w prospekcje.

Dziś deputacje różnych stanów będą mu się kolejno przedstawiały — Djabł postął także swego korespondenta, żeby wybadał dostojnego gościa co nam przynosi — mianowicie ma go wybadać co do wojny europejskiej, wodociągów krakowskich — i czy minister rodak wymyśli jakie nowe podatki dla większego uszczęśliwienia Galicji. — O szczegółach rozmowy nie zaniedbamy w swoim czasie zawiadomić szanownych naszych czytelników.

W obecnej rezydencji Cara.

— Najjaśniejszy Panie! Pobiedenoscow coś za ostro bierze się do tych unitów na Podlasiu. Będą znowu o to krzyki po dziennikach. Papież gotów się ująć.

— Nie bój się, mam ja na niego sposob. Giers mu znowu nagada dużo o naszych dobrych chęciach układania się z Rzymem — a półgębkiem da do zrozumienia, że nawet ja noszę się z myślą przeprowadzenia całego narodu na łono wiary katolickiej i będzie cicho. Od trzydziestu lat przeszło mydlimy w ten sposób oczy papieżom i zawsze się dają na ten lep łapać.

— A jeżeli przejrzą i wystąpią z jaką encykliką przeciwko nam?

— Durak! Papież głowa ukoronowana będzie wolał z nami trzymać jak z motłochem, zawsze tak bywało!

— Lecz Pius IX...

— Ach ty bałwan! Czyż ty nie wiesz że Pius IX nie słuchał Jezuitów i dla tego pisał różne encykliki ujmując się za Polską — ale Leon XIII.. jestem zupełnie spokojny.

Dosiego roku.

— Czego panu mam życzyć?

— Chyba niczego, bo się czegoś życzenia pańskie nie sprawdzają. Zyczyłeś mi pan przeszłego roku zdrowia — zachorowałem niebezpiecznie; pieniędzy — byłem goły jak turecki święty; pomysłności — nie mi się nie wiodło. A zaś powiększenia podatków pan mi nie życzyłeś — a tymczasem podwyższono mi go o drugie tyle. Bodaj takie wieszania!

Znowu incognito.

Podczas jednego z ostatnich przedstawień w teatrze, służba rozstawiona na korytarzach uderzoną była (sic) widokiem jakiegoś jegomości, który zastąpiwszy szczerze twarz futrem, pilnie zajęty był zwiedzaniem wszystkich piętrowych budynku, próbował wszystkich klamek u drzwi, aż wreszcie klamka drzwi prowadzących na balkon najwięcej mu przypadła do smaku, nacisnął ją i wszedł do wnętrza, rozumie się budynku, nie klamki.

Służba w przypuszczeniu, że to znowu nasz pan prezydent urządza sobie incognito, jak kilka dni przedtem, (co tak zajmująco à la Walter Scot opisał kronikarz Nowej Reformy) udawała również i teraz, że go nie poznaje — ale też i nie stawiała mu żadnych przeszkód.

Dopiero w końcu przedstawienia pokazało się, że ów jegomość użył tego fortelu aby się dostać bezpłatnie do teatru na przedstawienie. Jest to więc już trzecie incognito w ciągu jednego miesiąca w naszym mieście. Początek dał syn następcy tronu pruskiego.

Głębsi politycy krakowscy, którzy bacznie śledzą każdy niezwykajny w grodzie podwawelskim wypadek — twierdzą, że tym ostatnim jegomością nie był nikt inny tylko Giers — a ponieważ on jak zauważono zdrzymnął się nieco w akcie kończącym sztukę — przeto wnioskuje, że w roku Pańskim 1883 panować będzie pokój drzemiący.

Co się już nie robi u nas na pomnik MICKIEWICZA.

Najprzód grano, śpiewano i deklamowano na pomnik Mickiewicza, następnie tańczono na pomnik Mickiewicza, potem jeżdżono tramwajem także na ten cel — potem w Warszawie postanowiono w każdą wigilję Bożego Narodzenia zbierać w kółkach rodzinnych dziesięć drobnych przy wspólnej wieszce i łamaniu się opłatkiem — a teraz czytamy w gazetach, że gdzieś tam na jakimś polowaniu zobowiązali się panowie myśliwi za każdy spudłowany strzał płacić certum quantum na pomnik Mickiewicza — Ergo, (oprócz tego że pewien z panów kupców uraczających publikę pilznerem nosi się z myślą ofiarowywania od każdej bączki sprzedanej, jednego cencika i że pewni panowie Rady noszą się z myślą wycięcia w pień reszty drzew plantacyjnych mających pozostać przed przyszłym uniwersytetem (a to dla tego, ażeby tam postawić pomnik Mickiewiczowi) jak widzicie pudłujemy, zgrywamy się w karty, urzynamy się nawet na pomnik Mickiewicza, jadamy, kichamy, skakamy, śpiewamy, nieledwie i śpimy na ten cel — a jednak dotąd potrzebnej kwoty uzbierać nie możemy. Co na to powiedzą nasi kochani pobratymcy Czesi — którzy bez kichania, pudłowania, hasania i innych podobnych sztuczek, zebrali drogą zwykłych składek przeszło milion na teatr narodowy.

Wypróbowany środek na wściekliznę.

Do rzędu różnych medykamentów, którym usiłowano leczyć tę straszną chorobę, przybył w ostatnich czasach jeszcze jeden, którego z bardzo dobrym skutkiem użyto w Warszawie. Wynałazcą tego nieocenionego środka jest hr. August Potocki. Z aplikowany bowiem do osoby policjanta Własowskiego u tego ostatniego w przeciągu paru minut gwałtowne objawy szału.

Podobny środek zaaplikowano p. Apuchtinowi na dziedzińcu w pałacu Kazimierzowskim z również pomyślnym skutkiem. Medikament ten nazywa się w języku moskiewskim w morduchlapjot. Dla większego przekonania się o skuteczności owego środka, należałoby go jeszcze spróbować na panu Wierzbowskim profesorze wykładającym po moskiewsku literaturę polską w Warszawie, gdyż i ten gaspardin wściekł się jak wiadomo.

NAGROBEK.

Tu leży w grobie jak długi
Człek niesłychanej zasługi,
Z których się kilka wylecia:
Na pomnik dla Mickiewicza
I na dobroczynne cele
Tańczył razy Bóg wie, wiele.
Na dochód dla Salomejki
Zgrał się w karty do kopiejki.
Urzynał się gdzie się zdarzy
Pijąc zdrowie gospodarzy;
I a Paulo Wincenty,
Brał z kieszeni jego centy.
(Guldeny mu bo zabrała
Inna rączka drobna, mała.)
Na teatr poznańskiej ligi
Dawał od morgi fenigi.
Na weteranów zda mi się
Deklamował o Farysie...
I z damulką ładną, wreszcie
Chodził dlo biednych po kweście,
Jedną utrzymywał skrycie.
Słowem całe jego życie
Było tylko dla ludzkości,
Póki tu nie złożył kości.

Telefony w Krakowie.

Towarzystwo urządzające telefony otrzymało już wiele bardzo zamówień na komunikacje telefoniczne a mianowicie na urządzenie komunikacji bezpośrednich między mieszkaniami p. M. Gorzkowskiego sekretarza Szkoły sztuk pięknych, a p. dra Eibenszica — między redakcją „Nowej Reformy“ a redakcją „Czasu“, między p. Mieniem a Kołem literacko-artystycznym — między księgarnią p. Miłkowskiego a księgarnią p. Bartoszewicza — między zakładami gastronomicznymi pod Aniołkiem i pod Palmą — między dr. Warszauserem a dr. Estreicherem — między ex. Kopem a panem Trockim, między p. Popielem a Mateczką Urszulankę — między p. Rzewuskim a p. Zieleniewskim, między Kleparzem a Kazimierzem — między dr. prof. Teichmanem a budownictwem miejskiem — między p. Götzem a p. Dreherem — między p. Eminowiczem a dr. Straszewskim — między p. bankierem Feintuchem a ojcem młodych panów Zawięjskich — między dyrekcją gazu a o wymi pp. radeami, którzy gwałtem chcieli naftą świecić — między dyrekcją krakowskiego teatru a tą publicznością, która pragnie dobra ojczyźnej sceny — między Jezuitami a mieszczanami echt krakowskiego wyrobu — między dr. Domańskim a p. G. właścicielem pewnej maszyny do chorób usznych — między dyrekcją Kasy oszczędności a „dreiundsechzigerami“. W Magistracie chciano urządzać telefoniczną komunikację między biórem p. Prezydenta a biórem p. Marszałka, tylko zwrócono uwagę, że odległość nieco za wielka. Oprócz tego kilku recenzentów teatralnych i kilku kupców zgłosiło się z zamówieniem na telefony celem bliższego porozumiewania się z drogiemi ich sercem osobami.

Bakterje i bakterje.

Na miłość boską panowie doktorowie, przestańcie już raz straszyć świat temi bakterjami, bo gotowiśmy ze strachu pomierać i nie będziecie mieli kogo leczyć. Mój mąż nie pozwala teraz pokoju zamiatać, mebli trzepać z obawy żeby się bakterje nie poruszyły i nie weszły w niego, boi się wyjść na ulicę, bo powiada, że tam pełno zarazliwych bakteryj wibruje w powietrzu, boi się mnie i dzieci całować, żeby się nie zarazić jaką bakterją — nie chce jadać obiadu tylko z mikroskopem na oczach, żeby przypadkiem w rosole lub befsztyku nie połknął bakterji — nawet oddychać się boi z obawy przed bakterjami i karbolką sobie ciągle wasy i usta smaruje. Gotów mi jeszcze sfiksować na te bakterje — a to wszystko będę miała panom do zawdzięczenia, którzyście mi świat obrzydzili temi bakterjami.

Jedna z nieszczęśliwych żon.

Epigramat.

Że się Rzeszów na dziennik zdobywa
Wielka jego zasługa i enota,
Tylko, choć się rzeszowskim nazywa,
Niech nie będzie z rzeszowskiego złota.

Wspomnienie pośmiertne.

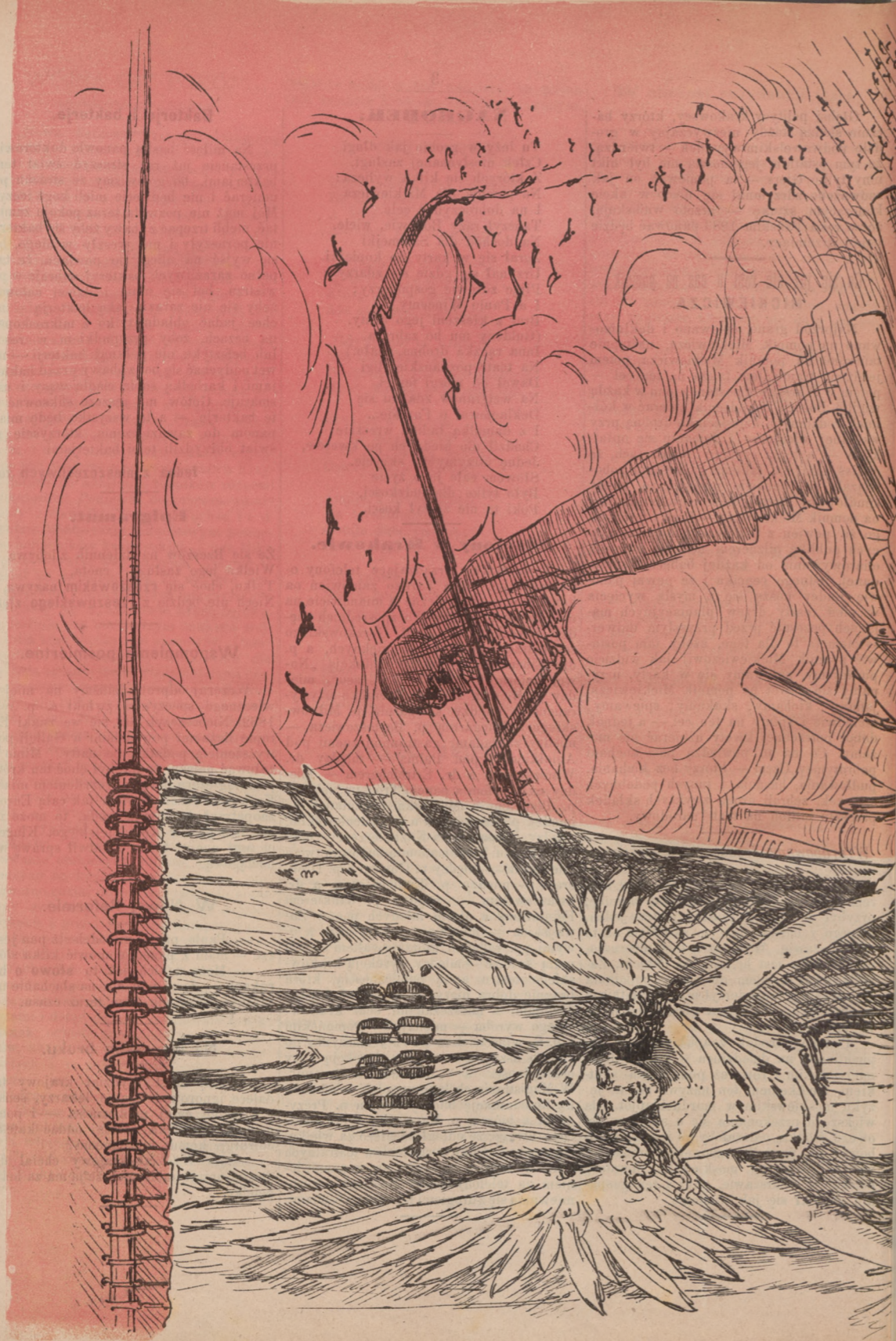
Wczoraj odprowadziliśmy na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki ś. p. roku 1882. Nieboszczyk dał się we znaki Europie licznymi powodziami a Galicji podwyższeniem podatku od nafty. Mimo to żałować należy, że nie był choć ten krótki przeciąg czasu obrany prezydentem miasta Krakowa. Jeżeli bowiem tak całą Europę zaopatrzył do zbytku wodą, to może i u nas bez panów Kołodziejzkiego, Klugera et tutti quanti byłby załatwił sprawę wodociagową.

W Nowej Reformie.

— Panie, panie, nie odchodź pan jeszcze — mam z panem pomówić kilka słów.
— Może takich jak to słowo o burakach — daruj pan ale na słuchanie tak krótkich słów nie mam teraz czasu.

Na lwowskim bruku.

— Jak mógł Wydział krajowy tak dalece ignorować zdanie lekarzy, senatu i w ogóle całej publiczności — i pominąwszy człowieka zasługi oddać katedrę chirurgji komuś nieznanemu?
— Bo Wydział krajowy chciał dać dowód opinii publicznej, że ją ma za hetkę pętelkę.

Anioł pokoju zasłone odchylił,
I wstyd go wielki, że się tak omylił.
Djabek Moskałom życzy z duszy całej:
By raz za Polskę wzięli tegie wały!

ŻONA DOKTORA

(komedia w trzech odsłonach).

ODSEONA 1.

(Scena przedstawia izbę wyrobnika, na barłogu leży chora kobieta — koło niej kilkoro drobnych dzieci).

Doktor. Mój przyjacielu, gdziebym ja miał sumienie brać od was, od takich ng-darzy pieniędzy za leczenie. Schowajcie to sobie na chleb dla dzieci — za lekarstwo także ja zapłacę.

Wyrobnik. O niech pana konsyljarza pan Bóg błogosławi, że masz litość nad biednymi.

Doktor (odchodząc.) Jutro jakby się żonie nie polepszyło, przyjdźcie do mnie zaraz z rana.

Wyrobnik. (całuje go w kolana.) O nasz dobroczyńco!

ODSEONA 2.

(Scena przedstawia elegancki salon. Żona doktora siedzi na atlasowej kanapie i przegląda mody).

Żona. No cóż? dużo dziś przynosisz pieniędzy?

Doktor. Dziesięć reńskich!

Żona. (ironicznie.) Co? za cały dzień 10 reńskich?

Doktor. A czyż to nie dosyć? Radca sądu musi ciężko przez długie lata służyć zanim ma dziennie...

Żona. (przerywa) Co mi tam wyjeżdżasz z jakimiś radcami, tyś nie radca tylko doktor, toś nie takie dochody mieć powinien. — Mąż mojej przyjaciółki ma dziennie około 40 reńskich. To mi doktor!

Mąż. Moja droga, gdybym ja tak umiał targować się z chorymi, żądać naprzód honorarium...

Żona. To się ucz od niego. Safandulą być nie trzeba, wiesz? Ja nie dla tego poszłam za ciebie, żebys darmo kurował hołotę.

Doktor. Trzeba przecież mieć serce. Jest tylu biednych, którzy nie są w stanie..

Żona. To niech umierają a mnie co do tego? Bardzo rozumna osoba święte

powiedziała słowa czy to w sejmie czy w Wydziale krajowym, że biedni powinni wymrzeć. — Rozumiesz? Ja się nie pytam i póty nie będę z tobą mówiła póki w dochodach swoich nie zmienisz trybu postępowania na lepsze. —

Doktor. Ależ moje serce...

Żona. Daj mi z tym sercem pokój. Ja nie nie chcę słyszeć — ja muszę mieć łożę w teatrze — muszę mieć co tydzień nowy kostium — trzeba zmieniać pokrycie na meblach bo ten zielony atlas..

Doktor. Nowy....

Żona. Ale mi już obrzydł — rozumiesz? Wszystkie doktorowe, żyją jak hrabiny — ja tylko jedna jestem tak nieszczęśliwa. Boże za cóż mnie tak karszesz (płacze.)

ODSEONA 3.

(kancelaria doktora.)

Doktor (siedząc w fotelu). Kto tam?

Wyrobnik. To ja proszę łaski pana konsyljarza. Z moją w nocy było bardzo źle — Przeszedłem prosić pana konsyljarza.

Doktor. Macie dwa guldeny?

Wyrobnik. (wytryszczając oczy) Dwa guldeny? ja? A skądżebym ja też wziął tyle pieniędzy.

Doktor. To idźcie sobie innego poszukać doktora — ja darmo nie będę leczył nikogo — bo ja także mam żonę, która daleko więcej potrzebuje od waszej. (Wyrobnik wychodzi zasmucony mocno.)

Doktor. Bodać mnie wszyscy djabli... dla czego ja się ożeniłem i do tego z taką, której nie odmówić nie potrafię.

OJCIEC i SYN

(niebajka poświęcona komus w „N. Reformie“).

Swywolny synek gdy się raz rozbałał
Różne świętości języczkiem pokrajał
Jak szkolną ławkę skubent sezorykiem,
Djabła należnie obszedł się z chłopczykiem,
Za głupstw bajanie i grzechy niektóre
Względem świętości, djabełska dał burę.
Słyszac że ojciec rozboleł się ciężko,

I miast się cieszyć tą synowską kłeską,
Argumentuje nie bardzo szczęśliwie.
Wzięciu w obronę weale się nie dziwię,
Bo ojciec ojcem — a że jest Lach prawy
Muszę mu rzeknąć tytułem odprawy:
Patrz się mój bracie na tę rzecz uważniej,
Bo szkoda będzie — gdy się synek zbłądzi.

Djabel.

OFIARNOŚĆ.

Donoszą nam, że Wydział krajowy w znanej pieczołowitości swojej jaką otacza biednych uczniów początkowych szkółek — raczył nadesłać do Krakowa na Boże Narodzenie tytułem kolendy dla dziatwy najbiedniejszej, kilka letnich surduicków wraz z spodenkami!.

Tego czynu tak wspaniałomyślnego nie możemy chować w milczeniu albowiem jesteśmy tak wzruszeni, że miłczenie mogłoby nasze zdrowie na jaki szwank narazić.

OD REDAKCJI:

Z dzisiejszym numerem zamykamy 14 r. Djabelskiego żywota. Nim rozpoczniemy rok 15, życzymy z serca wszystkim naszym dobrodziejom, tj. tym, którzy nam sprawkami swemi dostarczali należnego pokarmu — abyśmy ich w tym roku nie byli zmuszeni brać w Djabelskie pazury.

NADEŚLANE.

Dlaczego sobie życie zakwaszać i znosić boleści wywołane zatwardzeniem, nderzeniem krwi, hemoroidami, cierpieniami wątroby i żółci, jeżeli od tych plag można się łatwo i gruntownie uwolnić przez użycie pigulek szwajcarskich Rich. Brantla? Pigulki te są do nabycia we wszystkich aptekach, pudełko po 70 kr., wystarcza na cały miesiąc. Składy utrzymują p.p. aptekarze:

W Krakowie	W. Redyk pod Barankiem.
» Czerniowcach	J. Golichowski.
» Zycwu	Blumenthal.
» Sokołowie	Dańczak.
» Nisku	Macudziński.

Od przeszło ćwierć wieku

istniejący

MAGAZYN NOWOŚCI Leona Feintucha

w Krakowie, w Sukiennicach Nr. 1 i 2gi
zaopatrzony

świeżemi towarami

poleca się

Szanownej Publiczności.

FABRYKA POZŁOTNICZA

E. LEICHTA

Kraków, ul. Florjańska, Hotel Drezdeński

przyjmuje i wykonywa:

ramy złoczone do obrazów i luster, gzemisy i rozmaite do tego zawodu należące przedmioty, oraz

WSZELKIE ROBOTY KOŚCIELNE I SALONOWE,

reząc za szybkie wykonanie i umiarkowane ceny.

REPERACYE

uskuteczniane bywają w jak najkrótszym czasie.

HANDEL pod PALMĄ

ANTONIEGO HAWELKI

w Krakowie rynek główny l. 46,

połącza: wszelkie *towary korzenne*. *Wina* węgierskie, austriackie, francuskie, burgundskie, reńskie, hiszpańskie. *Runy i araki*. *Likiery* holenderskie, francuskie i krajowe. *Porter i Pisco* angielskie. *Herbatę* rosyjską i lodyjską. *Czokoladę* w różnych gatunkach. *Owoce* południowe świeże, suszone i smażone w cukrze. *Kalafury* algierskie. *Kompoty* włoskie. *Sucharki* angielskie i węgierskie, oraz wszelkiego rodzaju *Bakalie*. *Wedliny* westfalskie i wszelkie inne. *Paszlety* strasburskie. *Ostrygi* ostendzkie. *Kawior* astrachański w każdej porze roku. *Ryby* w puszkach w oliwie, marynowane i wedzone. *Różne konserwy, sosy, masy*: francuska, angielska i kremska; oraz wszelkie przyprawy do potraw. *Ekstrakt Liebiga*. *Bulion* w wyborowym gatunku. *Sery* wszelkiego rodzaju. *Oliwę* niejską i prowanską itd. Zamówienia przyjmuje się na: *dziurzyznę i ryby świeże*.

Skład główny piwa pilsnenskiego z browaru niemieckiego z Krakowa.

Skład świeżych wód mineralnych krajowych i zagranicznych.

A. BIASION W KRAKOWIE

optyk Kliniki Okulistycznej c. k. Uniwers. Jagiellońskiego

Magazyn założony w roku 1801.

Skład i wyrób instrumentów optycznych, fizycznych i matematycznych, Wszelkie narzędzia chirurgiczne z rogu i kauczuku.

Największy skład reizeisjowy szwajcarskich i francuskich.

Wszelkie reperacje skuteczniają się natychmiast.

PRZYBORY RÓŻNE: do PISANIA, RYSOWANIA i MALOWANIA.

Największy wybór fotografii krajowych i zagranicznych,

wizytowych, gabinetowych i do stereoskopów. Skład papierów listowych, francuskich i angielskich z najnowszych i najgustowniejzemi **monogramami oblong**. Karty wizytowe litografowane i drukowane. Ceny niskie.

Zamówienia odwrotną pocztą.

Peczowna rozsyłka	KAWY i HERBATY,	5 Kilo	fl. kr.
wprost z Hamburga poczta, opłatnie, bez policzenia za opakowanie, jak wiadomo najczystszej i smakowitej towar w orkach po			
za zaliczką pocztową			
Rio dobra, silna			3.45
Santos wydat, silna			3.60
Kuba najlepsza zielona silna			4.10
Ceylon niebieska zielona, silna			5.20
Jawa złota, ażej, dobra, łagodna			5.40
Portorico, d. lika, dobr. smak.			5.95
Kawa parlowa, zielona wyborna			6.35
Jawa gruboziarnista, silna, delik.			6.85
Manado, brumal, wyborna			7.20
Jawa tma barziko zliach święta			7.45
Afryk. Mokka praw. zliach. 4.45			7.20
Arab. Mokka praw. zliach. ognista			7.20
Szczególnie tubione dla dobrego smaku:			4.70
Stambulska miazsanka kawy			2.30
Herbata kongo najlepiej za kilo			4.00
Souchang najlepiej			4.00
Herbata lamijina wyborna.			1.40
Rzeczogłowe cemiiki towarów holenderskich, spirytusów i przysmaków — rozsyłają się darmo i opłatnie.			

A. B. Ettinger, Hamburg.

Nakładem Wydawnictwa Czytelnia ludowej w Krakowie

już wyszły układu

A. NOWOLECKIEGO KALENDARZE.

- 1) **Ilustrowany powszechny**. Rok wydania XVI. Cena 60 cent.
- 2) **Dla ludu** 25 cent.
- 3) **Pugilaresowy**, obejmujący także święta ruskie 25 cent.
- 4) **Kieszonkowy** (miniaturowy) 18 cent., oprawny w skórę 40 cent.
- 5) **Ścienny** na dużym arkuszu 25 cent.
- 6) **Biorkowy** na kartonie 25 cent. Ostatnie 4 drukowane 2 kolorami.

Do nabycia we wszystkich księgarniach i składach piśmiennych materyałów w Galicyi i w Krakowie, oraz u wydawców ulica Wiślna Nr. 9.

MORSZYN

Zdrojowiska Solankowo-Borowinowe

połącza swoje cenne

przetwory lecznicze do picia i kąpeli i przyjmuje zamówienia na takowe.

Woda gorzka naturalna z zdroju „Bonifacego“ w małych dawkach służy już obfite wypróżnienia bez bólu i upośledzenia trawienia i zaleca się wskutek tego do dłuższego użycia.

Sól gorzka rodzima ze zdroju „Bonifacego“ ługowana, pod kontrolą komisji Towarzystwa lekarzy galicyjskich i c. k. profesora chemii dr. Radziżewskiego na sposób soli karlsbadzkiej.

Działając łagodnie i pobudzając wydalenie błon śluzowych przewodu pokarmowego, usuwa zastoiny kałowe i skłonność do tyfeli, nawaly krwi strastoiny żylne, nadmierne otłoczenie, oraz obrzęki trzewów brzusznych (wątroby, śledziony) i ztąd powstałe cierpienia hemoroidalna, tudzież uporczywe zatwardzenia towarzyszące cierpieniom kobiecym, połączonym z niedokrewnością.

Na zasadzie doświadczenia, zrobionego tak w klinice mojej, jakoteż w praktyce prywatnej, uważam użycie soli morszynskiej ze zdroju „Bonifacego“ jako środka bez bólu i osłabienia lekko czyszczącego za nader skuteczne. Z tego powodu przerosz podawanie tej soli w cierpieniach kobiecych z zatkaniami połączonymi, nad sól Karlsbadzką, głauberską, oraz wody gorzkie i mogą ją sumnieńie polecieć, w miejsce wymienionych środków leczniczych, z dodatkiem, że co do działania i skutku takowe przewyższa.

Łećw d. 17 Listopada 1881.

Prof. Dr. Adam Czyżewicz
c. k. radca zdrowia.

Ług bromo-solankowy z zdroju „Magdaleny“, takiej samej dobroci jak kreuznachski i halski.

Ług borowinowo-solankowy, po raz pierwszy do użyciu lekarskiego wytworzony, a posiadający przy miernej stosunkowo ilości soli kuchennej i bromu, wiele kwasu mrówkowego i żelaza.

Na składach: w Krakowie u pana J. Wentzla (upoważniona Filia wód mineralnych naturalnych Galicyjskich i Czeskich.) *We Lwowie* w aptekach pp. K. Mikolascha, J. Beisera, J. Piepca, C. Krzyżanowskiego, Z. Ruckera, w handlu p. Karola Klimowicza; w *Czerńowcach* w handlu p. Ignacego Schmircha; w *Stanisławowie* u p. J. Macury; w *Stryju* u p. Zagórskiego; w *Jasach* w apt. pp. Antoniego Lindego, A. Raowitz, Rudolfa Petelena, Franciszka Konga; w *Roman* w apt. p. Maks Fränkla; w *Bakan* w handlu p. Jurista; w *Borzechowie* w handlu p. M. Spillera; w *Suczawie* w aptekach pp. Mik. Karczewskiego i Juliusza Fiebarta.

Magazyn obuwia damskiego

istniejący od lat 13 przy ul. Floryańskiej l. 330,

zaopatrzonej został w najwykwintniejszy towar według najnowszego fasonu z towarów zagranicznych i krajowych. Wszelkie zamówienia w większej lub mniejszej ilości natychmiast uskutecznione zostaną. Co się tyczy ceny, to daleko niższa niż gdzieindziej, a nawet zagranicznych i z Wiednia sprowadzanych — a za dobry i trwały materiał ręczy długoletnia firma.

Zaszczycony na Wystawie światowej w Wiedniu dyplomem a w Krakowie i Białej medalami, ośmielam się polecieć laskawym względem Pań tak magazyn jako i moją pracownię obuwia. Stanisław Kozłowski.

NAKŁADEM KSIĘGARNI

J. M. HIMMELBLAU

opuściły prasę:

Obrazki zwierząt domowych z 6-cioma chromolitografiami. Cena 1 złr.

Obrazki zwierząt leśnych i polnych z 6-cioma chromolitografiami. Cena 1 złr.

Za nadesłaniem należytości przesyła się franco.

W. Jachimowicz, malarz dekoracyjny

w Krakowie, ulica Wielopole Nr. 88,

podejmuje się malowania kościołów, pałaców i t. p. wykonuje wszelkie DEKORACYE, FIRMY i WYSTAWY,

złocenia, bronzowania,

lakierowanie mebli, naśladowujące drzewo i marmur.

KTO WINIEN?

(Z uwag śledziennika).

Kto winien, że publiczność warszawska odstąpiła się od teatru? Kto winien, że na poznański teatr aż składki zbierać trzeba, aby biedaka podtrzymać jako tako na podciętych nogach? Kto winien, że teatr krakowski, choć go „Czas“ zawsze **zapełnia po brzegi**, bez subwencji i to dobrej subwencji obejść się nie może? Kto winien, że z lwowskim teatrem nie lepiej się dzieje? Lwów na to pytanie odpowiada: Winien pan Miłaszewski a dowiedziawszy się, że gdy pan Miłaszewski z własnej woli zrzekł się stanowczo prowadzenia teatru — nikt jego miejsca zajęć nie chciał, poszedł w deputacji do pana Dobrzańskiego z prośbą, by raczył wziąć ten teatr pod swoją (jak powiada) światłą opiekę — zapominając, że za dyrekcji tegoż p. Dobrzańskiego więc nie dawno, teatr skarbkowski także świecił pustkami. Dyrektorowie narzekają na publiczność, publiczność na dyrektorów i aktorów, aktorowie na krytyków, krytycy na autorów — słowem powstaje circulus vitiosus wzajemnych oskarżeń i narzekań, a tymczasem o głównym winowajcy i istotnym sprawcy upadku teatrów nikt nie wspomina i ten zbrodniarz cieszy się sympatją niezastudzoną i dyrektorów i autorów i aktorów a nadewszystko publiki. Chcecie wiedzieć gdzie się ukrywa ten wróg teatru? Nie będę robił sekretu z miejsca jego pobytu. Widzieć go możecie i pod Palmą i pod Obrazem i pod Aniołkiem i u Fuchsa i u Suskiego i u Kosza i w stu innych handlach, handelkach, knajpach, knajpęczkach, knajpusiach i piwiarniach. Dawniej Kraków miał jednego tylko jeźli mnie pamięć nie myli — Fuchsa, u którego największe delikatesy ograniczyły się na śledziu pocztowym i pasztetach strasburskich zakrapianych dubeltowem piwem. Oprócz tego było jeszcze parę piwiareczek z owsianem i mareowem piwem, gdzie schodzili się stali goście w niewielkiej liczbie. Nie było więc po prostu gdzie zabić wieczoru i jeden, drugi mąż był zmuszony przesiadywać w domu, émić fajkę, nudzić i siebie i żonę. Żonulka chcąc się i smrodu fajezanego na jakiś czas pozbyć i rozerwać tak siebie jak i nudzącego się małżonka, zaproponowała teatr i szli sobie państwo w miarę przyzwyczajenia jak w dym do teatru, i bawiono się na Wieży piekielnej, Krakowiakach, Twardowskim na Krzemionkach lub dowcipniejszym jego ojcu Młynie djabelskim — sto razy lepiej, niż dziś wybredny następca gustu krakowskiego bawi się na Odecie lub Horsztyńskim. — Teraz zaś z nastaniem piwa johnowskiego, gótzowskiego, okocimskiego, pilzneńskiego, karniowskiego, szwechackiego, żywieckiego, ołomuńskiego, tenczyńskiego i Bóg ich tam wie jakiego jeszcze, gdyż się namnożyło mnóstwo handli i knajp i mnożą się jesz-

eze mimo uroczystych zapewnień czcignego Prezydenta — te handle, handelki i knajpy zrobiły niebezpieczną konkurencję teatrowi. Jeżeli wam dziwno, dla czego pustki w teatrze — zawińcie się w futro jak p. Prezydent przed niedawnym czasem — obejdźcie incognito wieczorem wszystkie te knajpęczki i handelki niewyjmując Orfeum krakowskiego, a dziwić się potem nie będziecie. Gdyby tak na próbę zamknięto przez miesiąc wszystkie te knajpęczki, jestem pewny, że teatr nie tylko by się wypełnił po brzegi, ale publiczność nawet by się za brzegi wylała i domagała się na gwałt budowy większego teatru.

To, co się dzieje w Krakowie, dzieje się wszędzie. Dawniej upajaliśmy się sztuką, dziś upajamy się piwem. Za cenę fotelu w teatrze, połknąć można 15 bombek piwa! Czy słyszy panowie dyrektorowie, artyści dramatyczni, autorowie i krytycy: 15 bombek! To czyni 3—4 blisko kufi za jeden akt sztuki. I jakże tu teatr ma się utrzymać w obec tak niebezpiecznego rywala?

B L A G A.

Chociaż o sejmie piszą bardzo wiele,
Że wciąż nad dobrem Galicji pracuje,
Że pan Marszałek nawet i w niedziele
Złote projekta i pomysły snuje;
Ja, choć to będzie prawda za zbyt naga,
Powiem otwarcie: Wszystko blaga.

Chociaż dzienników wydają tysiące,
A każdy miewa telegramy własne,
Kroniki, świetnie dowcipami lśniące,
Choć rozum gwałtem pchają w głowy ciasne;
Chociaż głupotę każdy ostro smaga,
Powiem otwarcie: I to blaga.

Choć niepobożnych nie puszcza do nieba,
Bo ciało postem umartwiać należy,
Bo do kościoła codzien chodzić trzeba,
Od kwesty, grzechów zmazanie zależy,
Choć świątobliwych liczba wciąż się wzmaga
Powiem otwarcie: Wszystko blaga!

Nieraz usłyszysz zdanie szumno brzmiące:
Wiedza dla wiedzy, lub: sztuka dla sztuki!
Głoszą je ci co zbierają tysiące,
Dojnej króweczce plotąc banialuki...
Mnie bo się na to tylko dusza wzdraga,
Mówię otwarcie: Wszystko blaga!

Choć o uczuciach prawi ci dziewoja,
Choć o dozgonnej miłości ci szeptee,
Choć się zaklina: Będę zawsze twoja!
I oprócz ciebie nikogo znać nie chce!
Pamiętaj: miłość to egipska plaga,
I tak jak wszystko: blaga, blaga!

Z TEKI CHIŃCZYKA

(urywek znaleziony).

... O milę od Rosji, naszego sąsiada, leży miasteczko Kraków tak zwane od ciągłego krakania mieszkańców na siebie i na przejezdnych. — Oblane ono do koła jest kilku spławnikami rzekami na których okręta naszym podobne często pływają. Rzeki te nazywają się: Wisła, Stara Wisła, Rudawa i Piekiełko. — Stara Wisła zapewne dla tego nazwana starą, że cuchnie brzydko, uległa pewnym zmianom. W miejscu, którego żydzi (których tu jeden z najznakomitszych tutejszych uczonych, przyszyły Prezes Akademii umiejętności krakowskich, gaspadin Gorzkowski nazywa Hebrejczykami) przechodzą do miasta ze swojego miasta, jakiś Mojżesz krakowski zdziałał cud, że naród ten suchą nogą może przechodzić tę smrodliwą rzekę — co jest widocznie już w przywilejach tego narodu, aby suchą nogą tak jak przez Morze Czerwone — przechodził wszędzie, gdzie tylko nóg swoich wypukać nie chce.

Ludność składa się w połowie z chrześcijan i bezwyznaniowców, a w połowie z żydów. — Pierwsza połowa trudni się przeważnie picciem piwa, wódki, miodu, wina i sodowej wody — a ulubionem jej pożywieniem jest świnina — której druga połowa tak samo jak i my, nie jada przez uszanowanie dla religii. Ta połowa jadająca, umie w rozmaity sposób tak przyprawiać to mięso świńskie — że nawet druga, jadająca tylko cebulę — jada go także nie wiedząc nawet, że to nie jest ani cebula ani czosnek. Oprócz tego część chrześcijańska spożywa i inne potrawy. Mają oni nawet pewne święta — szczególnie dwa razy do roku, w których stosownie do obrządku religijnego zmuszeni są udrećcać ciało swoje napychaniem żołądków do przesyty. Jedno takie święto wypada z końcem ich roku. Widać wtedy na rynkach i miejscach publicznych niesłychaną ilość potraw i napojów przygotowanych do tej bolesnej operacji. Mężczyźni na kilka dni przedtem odbywają próby po traktjerniach i korzennych sklepach dla przekonania się, ile też żołądki ich maximum wytrzymać mogą. Księża święconą wodą zażegnują bardzo skutecznie stopy jedzeń, aby one mniej szkodliwie działały na pobożnych, mimo to wielu wskutek tych umartwień religijnych podpada ciężkim słabością które się tutejszym językiem nazywają katzenjammer.

Dziwne tu panują zwyczaje w te święta aże mi się śmiać chce i żałuję bardzo tych ludzi — bo święta owe to chyba wynalezione są na utrapienie rodzaju ludzkiego. Co mnie najbardziej dziwi to to, że wszystkie dzienniki unisono dmą w surmę aby te święta uroczyste obchodzić według zwyczaju ojców — czyli aby ten zwyczaj ojcowski z niejednej kieszeni ostatni grosz wypłoszył, a potem.... (dalej urwane).

TOWARZYSTWO Wzajemnego Kredytu

W KRAKOWIE

wypłaca Członkom swym począwszy od 2-go
Stycznia 1883 roku, od udziałów wpłaconych
przed 1 października b. r.,

5 procent

jako zaliczkę na dywidendę za rok 1882 które
w kasie Towarzystwa w Krakowie i w Filii
we Lwowie za okazaniem książeczki udziałowej
podniesione być mogą.

Zarazem zawiadamia Dyrekcya, że przyjmuje
wkładki na książeczki także od osób nie będących
Członkami Towarzystwa i oprocentowuje je po

4¹/₂% od dnia złożenia pieniędzy.

zwraca zaś do Złr. 1000 bez wypowiedzenia
nad Złr. 1000 " " 5000 za 8-mio dnowym
nad " 5000 " " 10000 " 14-sto "

wyższe zaś wkładki za umówionem z Dyrekcją
wypowiedzeniem.

Dawniej na 4% złożone wkładki od dnia
1 Stycznia 1883 po 4¹/₂% oprocentowane będą.

Dyrekcya.

Przedruku nie opłacamy.

Adam Lipczyński

MAGAZYN UBIORÓW MĘZKICH

w Krakowie Rynek gł. 1. 45 i piętro.

Utrzymuje ciągle zapas **gotowych ubiorów** na
każdą porę roku. Przyjmuje **wszelkie obstalunki** i ta-
kowe **podług najświeższych żurnali** i
w najkrótszym czasie skutecznie.

Zaproszenie do przedpłaty.

Z dnjem 1 Stycznia 1883 r., wychodzić bę-
dzie co Środę w Bytomiu (Beuthen O.-S.) czaso-
pismo polityczne pod tytułem:

„Goniec Górnośląski“

Silna wiara ludu rozumiejącego „czego nam po-
treba“ wiele zdziałać może, — dla tego w tym du-
chu do Was Bracia się odzywam, jako tyloletni pra-
cownik na téj niwie, a na tak **ważnym i opuszczo-
nym posterunku.** — Cena kwartalna wynosi 1 złr.

Stanisław Przynicznyński

Bytom, (Beuthen O.-S.) Prusy.

!!!!NAITĄNSZE WYDAWNICTWA POLSKIE!!!!

Wydawnictwa księgarni K. Łukaszewicza we Lwowie.

ZAPROSZENIE do PRZEDPŁATY

NA

PRZYJACIELA DOMOWEGO i GAZETĘ WIEJSKĄ
i Bibliotekę domową

r. 1883.

Przyjaciel domowy zamieszcza w swych łamach doborowe
powieści, biografie, artykuły w sprawach społecznych, sprawo-
zdania o najnowszych wynalazkach, tudzież sceny literackie, za-
piski biograficzne, przeglądy z chwili bieżącej, kronikę humory-
styczną, rozmaitości, zagadki, szarady, porady dla gospodarstwa
domowego, i t. d.

Cena z przesyłką rocznie 2.20, półrocznie 1.10.

Gazeta wiejska wychodzi obok Przyjaciela domowego i po-
daje swym czytelnikom popularne artykuły gospodarskie, treściwe
rozprawki ekonomiczne, rady i przestrogi dla gospodarzy wiejskich,
przegląd donioślejszych wypadków politycznych, kronikę spraw
krajowych i odcinek powieściowy.

Cena rocznie 2 złr., półrocznie 1 złr.

Biblioteka domowa najtańsze wydawnictwo zeszytowe
zamieszcza arcydzieła powieściowe najlepszych autorów, a format
tego wydawnictwa książkowy, umożliwia czytelnikom za bajeczną
cenę w ciągu roku dojść do pokażnej biblioteczki.

Cena rocznie 6 złr., półrocznie 3 złr., kwartalnie 1.60.

!!!PREMJUM!!!

Przedpłaciele któregośkolwiek z powyższych pism otrzy-
mają natychmiast po nadesłaniu prenumeraty za dopłatą 1 złr.
40 cent. dwa piękne krajobrazy: **Burza w górach**
i **Alpy** wartości 1 złr. 40 cent., tudzież trzy utwory napi-
sane w patriotycznym duchu nie ponosząc kosztów przesyłki
i opakowania.

Przedpłatę przysyłać należy do księgarni wydawniczej K.
Łukaszewicza we Lwowie Halica 50.

!!!!NAITĄNSZE WYDAWNICTWA POLSKIE!!!!

H. HERZ główny Rynek Nr 52. Poleca swój główny
skład: Tiulów, koronek, firanek, pończoch,
materji, aksamitów czarnych i kolorowych. Płótna, sztyrtingi,
wszelka bielizna gotowa. Na każdą porę roku wybór kape-
luszy damskich, kwiatów, piór i wszelkich przyborów dla
krawieczyzny i modniarstwa potrzebnych. — Parasole i pa-
rasolki po cenach fabrycznych.

JÓZEF KLUGER

ulica Grodzka Nr. 18

poleca swój

MAGAZYN TOWARÓW GALANTERYJNYCH

NORYMBERGSKICH,

WYROBÓW z BRONZU, DRZEWA, SKÓRY;

w szczególności:

albumy, pugilaresy, portmonetki, kufry, torby,
wachlarze, krawaty, koszule, szaliki męskie, pła-
szcze angielskie gumowe, ceraty angielskie, pod-
kłady gumowe, perfumy, zabawki i t. d.

po cenach najprzystępniejszych.

SŁUŻBA TELEFONICZNA

W KRAKOWIE.

Podpisany ma zaszczyt zawiadomić niniejszem Szanowną P. T. Publiczność, że na mocy udzielonej przez wys. c. k. rząd koncessji, przystępuje przedsiębiorstwo telefoniczne z wiosną do budowy linii i urządzenia stacyj telefonicznych w Krakowie z Podgórzem.

Cena rocznego abonamentu na stację telefoniczną przy odległości tejże do dwóch kilometrów od biura centralnego wynosi 80 złr. w. a. Za każdy dalszy kilometr, lub tegoż ułamek dopłaca się 20 złr. Bezpośrednie połączenie dwóch stacyj, bez pośrednictwa biura centralnego, kosztuje rocznie 120 złr. na odległość dwóch kilometrów, za każdy dalszy kilometr dopłaca się 30 złr.

Bliższe szczegóły udziela podpisany w tymczasowym lokalu przedsiębiorstwa (Hotel Saski) i przyjmuje zamówienia abonamentowe, o których wczesne zgłaszanie najuprzejmiej uprasza.

WŁADYSŁAW DUNIN

inżynier, reprezentant przedsiębiorstwa telefonów.

Płótno King.

Krótką trwałość płótna [wskutek chemicznego blichowania] spowodowała nas do wyrabiania pod powyższą nazwą materji posiadającej trzykrotnie trwanie płótna a tańszej o 60 procent. Płótno King jest najlepszą, najtrwalszą i najtańszą materją na wszelkie gatunki bielizny. Nasz znak jest urzędowo ochronionym, kto go naśladuje, zostanie sądownie ukaranym. Płótno King sprzedaje nasz podpisany skład

- 1 sztukę 78 centym 20 metr. długości na kałesony i bieliznę bardzo trwałą. . . . . 7-—
- 1 sztukę 88 centym szerok na piękne koszule męzkie i damskie wszelkie gatunki bielizny łózkowej. 8-50
- 1 sztukę 175 centym szerok. 15 metr. długości na 6 sztuk wielkich prześcieradł bez szwu. 11 80
- 1 sztukę 195 centym. szerok. na włoskie łózka. 12.80

Celem przekonania się o gatunku, przesyłamy bezpłatnie próbki wszystkich gatunków.

M. Beyer i Sp.

W KRAKOWIE.

Sukiennice Nr. 13 14

lekye tanców i gimnastyki salonowej.

Mieszka przy linii A-B, Ryg ul. 4. Jana 1. 2. II. piętro.

już rozpoczął

ALBERT EXER

Cukru

- kanaru w dobrym gatunku w głowach . . . 1 kilo 44 c.
- kanaru lep. w gł. 1 " 45 "
- Cukru kanaru najlep. w gł. 1 " 46 "
- Cukru w kostkach . . . 1 " 49 "
- Cukru w mączce . . . . 1 " 48 "

Kawy

- Ceylon Nr. 1 1/2 kilo 75 c.
- " 3 1/2 " 80 "
- Ceylon Nr. 4 ngr. 1/2 " 90 "
- Kawy Jawa białej . . . 1/2 " 90 "
- Kawy " złotej . . . 1/2 " 95 "
- Kawy Mokki najlepszej . 1/2 " 90 "
- Kawy perłowej najlepszej 1/2 90 i 80 "
- Kawy perłowej białej . 1/2 kilo 70 "
- Kawy Santos białej . . 1/2 60 i 55 "

Herbaty

- czarnej rosyjskiej w dobrym gatunku 1/2 kilo złr. 1-20 i 1-50
- Herbaty fam. najlp. " " 2-— i 2-50
- Herbaty wysiew. " " 1-20

Wino węgierskie butelka 40, 60 i 80 c.

Za dobroć towarów ręczy moja od lat 27 istniejąca firma. — Zmówienia zamiejscowe skuteczniejsza jak najpункtualniej i na każdą stację franco.

W. GOLDWASSER

skład towarów korzennych i herbaty

w Krakowie, Rynek główny l. 5.

CU DA PRZEMYSŁU.

- Zarząd maszyn kryd. licy "Wielkiej fabryki anglo-brytyjskiego srebra" sprzedaje wszelkie towary o 75 procentów niżej szacunku. Za nadstawę kwotę 100 zł za załóżką porozową 16 mar. k. czyli 8 fl. 75 ct. w. a. otrzymując się j k najdoskonalszy serwis stalowy i d-serowy z najlepszym, anglo-brytyjskiego srebra (co poprzedni p.z.s-žo 60 fl. kosztował), p.zy czem każdy zamawiający trzyma piśm eme poręczyste, że zakupione wyrobły z tego metalu porostają przez lat 10 niezmi-nie biadami.
- 6 nożów stołowych z ostrzami z przedniej stali
  - 6 widelców z prawdz, anglo-bryt. srebra z jednej sztuki.
  - 6 tyżek st.owych z anglo-bryt. srebra massive.
  - 6 tyżeczek do kawy z anglo-bryt. srebra.
  - 1 tyżka wazowa ciężka z anglo-bryt. srebra.
  - 1 tyżeczka do śmiranki z anglo-bryt. srebra massive.
  - 6 wysmiałych podstawk pod noże z anglo-bryt. srebra.
  - 6 sztuk nożów deserowych z ostrzami stalowymi.
  - 6 ciężkich tyżek deserowych z anglo-bryt. srebra.
  - 6 ciężkich widelców deserowych z anglo-bryt. srebra w jednej szt.
  - 6 najprzedn. rzeźbionych filiżanek prezentar.
  - 1 Sisko do herbaty najlepszej go-gatunku.
  - 1 solniczka, 1 pieprzniczka i 1 naczyńko na patyczki do zębów.
  - 2 pine et ktu salonowe lichtarze stółowe.
  - 80 sztuk p.z. m.
- Proszek do czyszczenia metalu 1 pak. et 25 ct.
- Jako dowód, że myj a.ons nie polega na oszukaniu, obowiązuje się publicznie, że w razie gdy by ten towar nie sp. dobał się że go przyjęję napowrót bez wszelkich trudności.
- Kto więc życzy sobie nabyć do-bry i pewny towar, i ch. się na z zaufaniem, jak długo z. pas starczy, do
- L. GUTTMANN.**
Wien, II., Daringasse N 2,
General-Depot der anglo-östr. Silber-Fabrik.

OBWIESZCZENIE.

Obok znacznie zniżonych cen gazu od 1 b. m. polecamy na rozpoczynającą się porę roku, piece gazowe, przyrządy do gotowania na gazie, tudzież wszelkie aparaty do celów technicznych.

W domach, gdzie rury gazowe się już znajdują, a urządzenie gazowe to umożliwia, złączamy przyrządy do gotowania z rurami gazowymi własnym kosztem. Również gazometry i całe urządzenia do oświetlenia gazem, po bliższem porozumieniu się z nami względem warunków, na własny koszt zaprowadzamy i wynajmujemy, a w ten sposób użytkujący gazu, oszczędzają koszta zaprowadzenia rur, gazomierza i t. p.

Kraków w Październiku 1882 roku.

Zarząd Zakładu gazowego
Konr. Voss.

J. HIRSCHFELD

W KRAKOWIE,

ulica Grodzka L. 20, obok apteki Wgo Stockmara

poleca swój

NAJWIĘKSZY MAGAZYN PŁASZCZÓW DĄMSKICH

po znanych umiarkowanych cenach, według wzorów paryżkich, berlińskich i wiedeńskich.

Polecza najlepszy i wykwiintny towar, tudzież najdokładniejsze wykonanie.

NAJLEPSZA

WODA KOLONSKA

jest Nr. 4711.

Prawdziwa jedynie u Wilhelma Fenza w Krakowie vis-à-vis kościółka św. Wojciecha.

FRANZ MARINA FARINA
w Kolonii Nr. 4511.

NAJNOWSZE i POPRAWNE MASZYNY DO SZYCIA

z gwarancją 5-letnią
raty tygodniowe po 1 złr. lub podług umowy.

Szermie anonsy firm zagranicznych oraz gromada agentów, krążących po kraju z tandeckimi maszynami pod nazwą „Oryginalne“ wyłapują nieostrożnych kupujących — Taka maszyna prędzej się popsuje, nim zapłaconą zostanie, ciężko szyje i zdrowiu szkodzi.

Kilkaset maszyn kupionych w innych handlach przysłała P. T. Publiczność do mnie rocznie do zamiany na maszyny praktyczne i poprawne.

Zamianę i specjalną naprawę maszyn do szycia wszystkich systemów, części składowe, igły i oliwę, do maszyn, zarazem swój

Zakład optyczny

poleca

H. NIEMETZ mechanik i optyk, Kraków, Pałac Spiski.

MAKSYMILJAN WEXBERG

poleca

NAJWIĘKSZY WYBÓR PODARUNKÓW NA DRZEWKO,

Kart Powinszowań Noworocznych

skład wszystkich gatunków materiałów do pisania

w najlepszym gatunku.

Kraków, ul. Grodzka Nr. 59.

BAZAR MEBLOWY

Kraków, Hotel Saski ul. św. Jana

poleca względem P. T. Publiczności

WIELKI WYBÓR MEBLI.

Piwo w butelkach
i w beczkach.
Okocimskie marcowe.
wystałe.

Pilzneńskie
Pilzneńskie
—
Ołomunieckie
Ołomunieckie

Exportowe
Wystałe.
—
Marcowe,
Wystałe.

połoca szanownej Publiczności, skład
piwa krajowego i zagranicznego
J. Ripper w Krakowie.

NA GWAZDKE
 Najprzyjemniejsze prezenta
 wyrobu krajowego
 można nabyć
 w sklepie perfum J. Ilnatowicza w Krakowie Sukennice Nr. 20
 we Lwowie ulica Kopernika Nr. 3.

W sklepie korzennym

VATERNACHTA

przy ul. Floryańskiej Nr 6.

oprócz wódek, likierów, rumu, wina i zwykłych
towarów korzennych,

znajdują się obecnie

WYBOROWE OWOCE TYROLSKIE

w różnych gatunkach
I KALAFIORY

ORAZ

PIWO i BOK

wystałe w butelkach.

Wszystko po cenach bardzo umiarkowanych.

I. B. PRÜWER

DOM KOMISOWO - SPEDYCYJNY,

w Krakowie, ulica Podbrzezie, Nr. 36

złatwia wszelkie ekspedycje na komorze rosyjskiej w Michałowicach, także
podejmuje się dostawy towarów i maszyn na miejsce przeznaczenia.

Przyjmuje także w komis zboże i towary, pośredniczy w kupnie i sprzedaży
z bardzo małą prowizją.

G. Grünwald, malarz

przy u. Brackiej l. 158. Wykonuje
wszelkie roboty tak większych jak
mniejszych rozmiarów po cenach u-
miarkowanych. Utrzymuje na składzie zwierciadlane szyby belgijskie, pruskie
i czeskie. Wprawia szyby ze szkła zwykłego po 10 cent. za słoje kwadra-
tową. Podejmuje się także wszelkich robót wchodzących w zakres pokostowania
drzwi i okien.

2706.

Do Wielmożnego Pana

BONIFACEGO STILLERA

właściciela Zakładu leczniczego
w Morszynie.

Mam zaszczyt zawiadomić W Pana, że woda gorzka i sól pochodząca
ze źródła morszyńskiego zostały z dobrym skutkiem wypróbowane w na-
szym Szpitalu.

Wedle sprawozdań primaryatów, uznaną została ich skuteczność
pewna i szybka, jako środka czyszczącego i okazały się odpowiednimi do
użytku w tych zbroczeniach czynnościowych trzewów brzusznych, w których
są wskazane wody gorzkie.

Na podstawie tej doświadczonej skuteczności, zostało zaprowadzone
w naszym szpitalu, powszechne użycie wód gorzkich i soli morszyńskich
w miejsce dotąd używanych innych wód gorzkich.

Lwów dnia 10 Lutego 1882 r.

Dyrektor Szpitala powszechnego krajowego
Dr. Głowacki.

Sól gorzka ze źródła „Bonifacego“ w Morszynie, jako też i tamtej-
szą wodę mineralną „Bonifacego“ używałem w szpitalu powszechnym w Czer-
niowcach przez czas dłuższy i doszedłem do przekonania, że tak woda jak
i sól w odpowiednich dawkach sprawia obfite wypróżnienia bez bólu
i upośledzenia trawienia, w skutek czego tak sól, jako też i wodę każdemu
jako środek przeczyszczający i do dłuższego użycia zdolny sumiennie po-
lecić mogę.

Czerniowce dnia 17 Lutego 1882.

Dr. B. Wolan

c. k. radca sanitarny prymarjusz i docent Uniwersytetu.

NAJLEPSZE

PAPIERKI DO CYGARETÓW

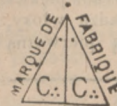
są

LE HOUBLON

Wyrób francuzki

przestrzega się przed naśladowaniami!!!

Prawdziwymi są te papierki cygaretkowe
tylko wtedy, jeśli każdy papierek jest
oznaczony stemplem LE HOUBLON,
a każda okładka poniżej umieszczoną
marką ochronną i podpisem.

Howley & Henry
Prop^{te} du Brevet

HOWLEY & HENRY, alleinige Fabrikanten, PARIS

Seuls Fabricants brevetés des Marques :

PAPIER ANANAS

Couleur Mals
Qualité supérieure

LE DRAPEAU NATIONAL

Blanc ou Mals
Aux Armes de chaque Pays

Skład towarów tokarskich i galanteryjnych

pod firmą:

JANBAJER

przy ulicy Grodzkiej pod l. 89.

WIELE PIENIEDZY

oszczędzą sobie

gospodynie, hotele, kawiarnie etc.

jeżeli kawę

sprowadzać będą wprost odemnie w 9½ funt. netto workach
pocztowych, po cenach burtownych, franco.

	zl. c.		
Czysta Santos	4 23	Przednia Santos perłowa	5 50
Afrykańska Mokka	4 58	Najlepsza Jawa	6 43
Prima Guatemala	5 33	Prawdziwa arab. Mokka	7 18
Najprzed. Ceylon plat.	5 68	Najprz. Herbata Pecco funt	4 40
Najlepsza Maracaibo	5 33	Przednia Herbata Pecco	3 48
		Najp. Herb. fam. Grussthee	2 20

Rozsyłka za zaliczką pocztową lub po nadesłaniu przypadającej
należności. Poręczam wyraźnie czystość zupełną każdego gatunku, ja-
koteż dobro wagi

Koh'n N. RIECK
Caffee en gros, Altona.

Pięć medali zasługi i list pochwalny
za niezrównane środki

mianowicie:

ANTILENTILIA

usuwa *piegi*, opalenie słoneczne, plamy wątrobiane, nadaje twarzy białość, delikatność i przejrzystość. — Cena 2 zlr.

WODA FIJOŁKOWA

nieporównany środek, usuwa z twarzy pryszcze, liszaje, trądziki, pierzchnienie i łuszczenie się skóry i wygładza zmarszczki, pory. Twarz odświeża i nadaje nieporównaną delikatność. — Cena 1 zlr.

MAGNOLINA

Jedyny środek odświeżający skórę, skóra sucha, szorstka i zgrzybiała pod wpływem *MAGNOLINY* staje się miękką, przejrzystą i delikatną. *MAGNOLINA* usuwa *czerwonosć nosa*, niszczy *wągry* t. j. czarne punkciki, które najwięcej osiadają w okolicy nosa. — Cena tego znakomitego środka 1 zlr. 50 ct.

WODA LILIJOWA

Plamy żółte, brunatne i ostudy z twarzy, szyi i piersi pod wpływem tej cudownej wody po kilkakrotnym użyciu zupełnie nikną. Cena 1 zlr.

Orientalina czyli Pudr w płynie

nadaje twarzy prawdziwie naturalną twarz piękną i przyjemną białość, odświeża i konserwuje. Cena 1 zlr.

Pudr książęcy biały

jest prawdziwym unikatem w sztuce kosmetycznej, nie zawiera bowiem w swym składzie ani bizmutu ani ołowiu, ani też żadnych metalicznych pierwiastków szkodliwych zdrowiu, a pomimo tego przyjemnie przylega do twarzy, nadaje śliczną, naturalną i bardzo przyjemną białość i delikatność. — *Cena pudełka 1 zlr.*

PUDR KSIĄŻĘCY

cielisto-różowy, dla blondynek i *cielisto-żółtawy* dla szatynek i brunetek, po 70 ct. 1 zlr. 20 ct. i 1 zlr. 60 ct.

KREM ORJENTALNY BIAŁY

cielisto różowy, dla blondynek i *cielisto-żółtawy* dla szatynek
Kremy te czynią zadość wszelkim wymaganiom, nadają bowiem twarzy naturalną białość, delikatność i Przejrzystość, a twarz martwa pokryta bruzdami, nierówno szorstka, zostaje całkiem odświeżoną i odmłodzoną.
Cena 1 zlr. 20 ct.

PILIPTON

włosom siwym i wypłowiałym po kilkakrotnym użyciu przywraca piękny kolor. — *PILIPTON* nie farbuje, lecz tylko odmładza włosy, które pod wpływem tego znakomitego środka odzyskują pierwotną barwę. *Cena flakonu 1 zlr. 50 ct.*

WALENTIN

najsilniejsze wypadanie włosów w przeciągu dwóch tygodni wstrzymuje cebulki włosowe wzmacnia i do wytwarzania i porostu włosów pobudza. Miejsca wyłysiałe nieprzedawnione pod działaniem tego środka pokrywają się pięknym włosem

Cały Flakon 3 zlr. Poł Flakonu 1 zlr. 60 ct.

NIGRETINA

Po długim doświadczeniu udało mi się wynaleźć wyborny środek do natychmiastowego farbowania włosów na trwały i piękny kolor czarny lub ciemny; jest on zupełnie nieszkodliwy i w zastosowaniu bardzo prosty. *Cena 1 zlr.*

Jan Ichnatowicz, magister farmacji i chemik sądowy.

Fabryka we Lwowie. Filia w Krakowie, Sukiennice Nr. 20.

Niezawodny płyn na

ODGNIOTKI

E. RADLERA, aptekarza pod „Złotą Głową“,
W KRAKOWIE.

Pędzując co wieczór przez kilka dni odgniotek, podważony paznokciem wychodzi cały, bez najmniejszego bólu — już po pierwszym lub drugim pędzowaniu, odgniotek staje się na wszelki ucisk nieczułym. — Cena 50 ct.

PRACOWNIA
UBRAŃ CYWILNYCH I WOJSKOWYCH

pod firmą

D. KIRSZNER

przeniesioną została

do Sukiennic Nr. sklepu 18.

Poleca swe

WYROBY SUKNA

na składzie będącego,

jakoteż podejmuje się roboty z materiału dostarczonego

po cenach najumiarkowanych.

W handlu optycznym

J. BOSCOVITZ'A

ulica Grodzka Nr. 9 w Krakowie

jest do oglądania nowo ulepszony

TELEFON

celem przekonania się naocznie jak funkcjonuje
dobitnie.

Handel ten poleca również swój

skład najlepszych przyrządów optycznych
po cenach nader umiarkowanych.

Melburne 1881 r. — 1-sza nagroda — Medal srebrny.

Przyrządy grające

które 4 — 200 utworów grają, z expressją lub bez, z mandoliną, bębnem, dzwonekami, kastanietami, głosami niebiańskimi: z grą arfy etc.

Szkatułki

grające 2 — 16 sztuk; dalej nesoerkerki, podstawki do cygar, domki szwajcarskie, albumy na fotografie, kryptuarki, kasetki na rękawiczki, przyciski do listów, wazony do kwiatów, pudełka na cygara, tabakierki, stoliczki, flaszki, szklanki do piwa, portmonetki, stolki etc. wszystko z muzyką. Wszelkie nowości w tym rodzaju poleca.

J. H. Heller, Bern (Szwajcarya),

Tylko sprawozdanie wprost odemnie jest rękojmią prawdziwości; ilustrowane cenniki rozsyłam oplatnie.

mszy od listopada do 30 kwietnia.

100 najpiękniejszych przedmiotów grających w wartości 20.00 franców zostanie pomiędzy kupujących jako premija rozdzielone, począ-